

Svar på interpellation från Amanda Andersson (mp)

Övergripande kommentar: Handlingsplanerna till klimatstrategin ska följas upp och redovisas till fullmäktige i höst. Detta för att samordna redovisningen med regionens uppföljning av Klimat 2030/klimatlöftena samt för att invänta uppdaterad nationell/lokal statistik.

Hur stor del av Alingsås kommunkoncern är fossiloberoende idag?

Kommunledningen har inte en komplett uppföljning av kommunkoncernens egna utsläpp så det är inte möjligt att beräkna hur stor andel av kommunkoncernen som är fossiloberoende idag.

Kommunledningen håller dock på att utveckla metoden för uppföljning, i enlighet med vad som framkommer av Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan, där ramarna inledningsvis är satta för hur uppföljningen av våra tjänsteresor ska utvecklas, inom ramen för revideringen av Riktlinjer för tjänsteresor.

Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan innehåller flera åtgärder vid förvaltningarna som syftar till att minska fossiloberoendet; så som utökade miljö- och klimatkrav vid upphandling/nya avtal, att öka andelen fossiloberoende fordon i fordonsparken samt att minska plastanvändningen och mängden fossil plast som går till förbränning.

Ur Klimatstrategi: Alingsås kommunkoncern ska vara helt fossiloberoende år 2030.

Kommunkoncernens direkta användning av fossil olja, kol och gas ska ha upphört. Kommunen ska ha minimerat användningen av fossilbaserade produkter och material och verksamheterna ska ha lägre energianvändning.

Ur Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan: När det gäller målsättningen om att kommunkoncernen ska vara helt fossiloberoende till 2030, saknas en komplett uppföljning. En åtgärd är därför att ta fram bättre metoder för att kunna följa upp målet, inför nästa uppdatering av handlingsplanen.

Åtgärdsplan: 1.3 Metodutveckling för uppföljning av kommunkoncernens egna interna utsläpp, tidsplan 2023-2024.

Med de åtgärder som hittills har beslutats, kommer Alingsås kommunkoncern vara helt fossiloberoende år 2030? Om inte, vilka åtgärder behövs för att kommunen ska vara fossiloberoende till och med år 2030?

Kommunledningen har åtgärder i linje med "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om"; där det finns en tydlig regional/kommunal rådighet och där god klimatnytta kan förväntas. Dessa fokusområden inkluderar Hållbara transporter, Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster, Klimatsmart och hälsosam mat samt Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler. De åtgärder som inkluderats i Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan är alltså beprövade sådana, som vi vet har effekt på utsläppsnivån. Dock är våra åtgärder inte effektberäknade.

De åtgärder som är identifierade i Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan sträcker sig generellt till 2026. Behov av att vidta ytterligare åtgärder aktualiseras i samband med revideringen av handlingsplanen för perioden 2027-2030. Vilka åtgärder som ev. är aktuella då är för tidigt att sätta om.

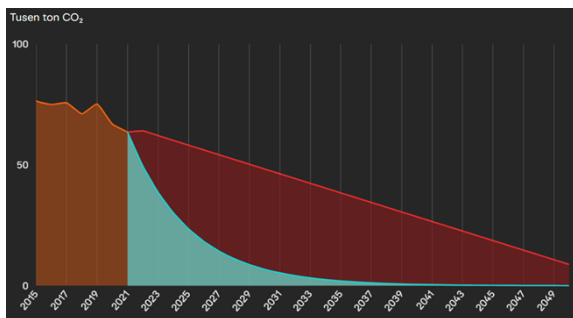
Hur 2040 ska Alingsås som geografiskt område vara klimatneutralt. Hur ser utsläppen ut idag?

Vad gäller de totala geografiskt avgränsade växthusgasutsläppen i Alingsås kommun per sektor, så har dessa totalt minskat fram till år 2021, enligt statistik från [Nationella emissionsdatabasen](#). Dock behöver takten öka markant för att vi ska uppnå klimatneutralitet till 2040.

Jämför man statistik från 2020 och 2021 så har i synnerhet utsläppen från transporter ökat och utsläppen från industrin minskat. Dessa utsläppsnivåer är troligen båda påverkade av covid-pandemin.

Växthusgasutsläpp per sektor i Alingsås kommun				
Sektor	2020		2021	
	Procent	Totalt ton/år	Procent	Totalt ton/år
Transporter	57%	52403	61%	52664
Jordbruk	13%	11940	13%	11573
Arbetsmaskiner	9%	8031	10%	8462
Industrin	5%	4621	1%	896
Avfall	8%	7131	7%	6124
Produktanvändning	5%	4660	5%	4322
Egen uppvärmning av bostäder och lokaler	2%	2162	3%	2206
El och fjärrvärme	1%	685	1%	560
	100%	91633	100%	86806

[Klimatkollen](#) visualiserar Alingsås kommuns koldioxidutsläpp över tid, trend (rött) och vilken linje vi behöver följa, dvs hur mkt utsläppen behöver minska, för att uppnå Parisavtalet (grönt).

Hur stora är de konsumtionsbaserade utsläppen per person och år idag?

Konsumtionsbaserade utsläpp omfattar utsläpp från varor och tjänster som konsumeras i Sverige oavsett var i världen utsläppen sker. De officiella siffrorna för Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp låg på 9 ton koldioxidekvivalenter (CO₂ e) per person 2019, inklusive utsläpp från offentlig sektor och investeringar.

Enligt verktyget [SEI Konsumtionskompassen](#), som lanserades i april 2022, så är de konsumtionsbaserade utsläppen i Alingsås på en nivå av 6,07 ton CO₂e/person år (2019) och inkl. utsläpp från offentlig sektor och investeringar landar det på 9,77 ton (2019).

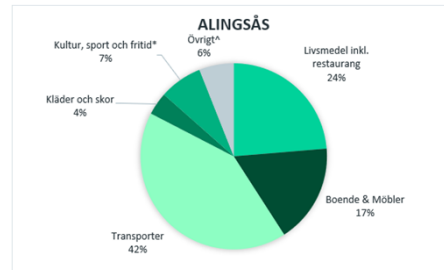
En jämförelse mellan samtliga kommuner i Sverige med data från Konsumtionskompassen visar att hushållens totala utsläpp per person ligger på ungefär samma nivå i de flesta kommuner med 6,3 ton CO2e per person och år i genomsnitt (exklusive utsläpp från offentlig sektor och investeringar).

Observera att uppgifterna har några år på nacken, pga eftersläpande statistik.

Sammanfattning av hushållens fotavtryck	Utsläpp per person 2019 (kg CO2e)	Procent
Livsmedel inkl. restaurang	1 436	24%
Boende & Möbler	1 045	17%
Transporter	2 529	42%
Kläder och skor	239	4%
Kultur, sport och fritid*	453	7%
Övrigt^	364	6%
Totalt	6 066	100%

*Inkluderar trädgård, husdjur, paketresor med mera

^Inkluderar till exempel telefonjänster, försäkringar, finansiella tjänster, personlig omvårdnad, smycken och tjänster som frisör och tandläkare

Figur 1 Alingsås konsumtionsbaserade utsläpp, 2019. Källa: Konsumtionskompassen.

Hur planerar kommunen att minska de konsumtionsbaserade utsläppen till högst 1 ton CO2e per person och år till 2050?

Om man ser till kommunens rådighet i traditionella produktionsbaserade utsläppsområden, t.ex. transporter, har kommunen fler styrmedel att införa för att påverka invånarnas val. Kommunen förfogar dock inte över styrmedel som kan förbjuda invånarnas konsumtionsval utan enbart möjligheter att tillhandahålla information och alternativ i en viss utsträckning.

Kommunens möjlighet att påverka andra aktörer, så som invånare och företag, sker främst genom att möjliggöra aktiviteter och tillfällen för andra att agera, till exempel genom att stötta initiativ, möjliggöra för återbruk, delningsekonomi och erbjuda rådgivning.

I Alingsås erbjuder vi kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning för invånare och företag. Vi har även ett aktivt informationsspridningsarbete/uppmuntrande insatser gällande t.ex. att få alingsåsaren att välja cykel och kollektivtrafik framför bilen. Kommunen har även antagit klimatlöften som syftar till att bl.a. minska de konsumtionsbaserade utsläppen; ” 3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet” och ”27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa” och kommer att arbeta aktivt med dessa fram till 2026.

Daniel Filipsson (m)

Kommunstyrelsens ordförande